

Cena Kurjera:

W Warszawie: podana jest w nagłówku numeru wieczornego.

Na prowincji i w Cesarstwie: opłata za przesyłkę i koszt ekspedycji: rocznie rs. 3, półrocznie rs. 1 kop. 50, kwartalnie kop. 75, miesięcznie kop. 25. Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie Kurjera przyjmowana być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny kop. 5, poranny w dniu powszednim k. 3, w niedziele i święta k. 5.

Dziś: N. M. P. Anielskiej i Alfonsa. Niedziela: Znalezienie s. Szczepana M. Poniedziałek: Dominika Wyzn. Wtorek: N. M. P. Śnieżnej.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 9-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-tej rano do 1-ej w południe.

Dziś: N. M. P. Anielskiej i Alfonsa. Niedziela: Znalezienie s. Szczepana M. Poniedziałek: Dominika Wyzn. Wtorek: N. M. P. Śnieżnej.

Wschód księżyca o godzinie 1 minut 34 w. Zachód „ 11 „ 17 w. Wysokość wody na rzece Wiśle pod Warszawą stóp 8 cali 4.

Wschód słońca o godzinie 4 minut 21. Zachód „ 7 „ 50. Długość dnia godzin 15 minut 29. Ubyło „ 1 „ 14.

Środa: Przemienienia Pańskiego. Czwartek: Kajetana Wyznawcy. Piątek: Cyrja Laroa i Smaragda M. Sobota: Romana Męcz.

— Numer niniejszy wyszedł z druku o godzinie 6-ej rano.

KALENDARZ

Widowiska: Teatr letni (w ogrodzie saskim): „Miłość i sztuka” i „Divertissement” (tańce z opery „Faust”);— Teatr nowy (przy ulicy Królewskiej): „Wesoła wojna”. (Godzina 8 wieczorem.)

W kwestji braku wody.

Od p. prezydenta m. Warszawy otrzymujemy następujące pismo:

„W numerze 210a Kurjera warszawskiego pomieszczoną została pod tytułem: „Jeszcze w kwestji wodnej”, odpowiedź na moje objaśnienie, podane poprzedniego dnia w Kurjerze.

Poprzednio radził autor, aby wzmocnić działanie machin wodociagowych i rozszerzyć filtry, i za przykładem urządzonego nadzoru nad oświetleniem miasta gazem uważał za rzecz niezbędną wzmocnić w ten sposób nadzór nad zaopatrywaniem Warszawy w wodę. Ja ze swojej strony objaśniłem, iż roboty proponowane przez niego poczęści są niemożliwe, poczęści zaś więcej potrzebowałyby czasu, niż tego wymaga ukończenie nowego wodociagu. Co się zaś dotyczy postawionego za przykład gazowego oświetlenia, to przykład ten nie znajduje tu wcale zastosowania.

Mimo to p. Wł. S. stara się koniecznie przekonać, że ma rację i daje do zrozumienia, że ufa w moją troskliwość o dobro miasta, jednak sądzi, że ani ja, ani technicy służby miejskiej nie pojmujemy tego przedmiotu, radzić się zaś obcych techników nie chcemy.

Podobnego rodzaju artykuły dają powód do sądu, jakoby brak wody mógł być z łatwością usunięty i że ktoś jest winien, iż środki zaradcze przedsięwzięte nie zostały; uważam przeto za rzecz potrzebną udzielić następujące objaśnienie.

Jeszcze w roku 1879-ym, gdy brak wody w Warszawie stał się już dotkliwym, wskutek przedstawienia mojego, ówczesny generał-gubernator hr. Kotzebue naznaczył specjalną komisję pod przewodnictwem rz. r. st. inżyniera Chrzanowskiego, z powołaniem na członków tutejszych inżynierów, przemysłowców, obywateli, doktorów i redaktora *Gazety warszawskiej*, dla zbadania stanu rzeczy i podania środków usunięcia braku wody w mieście.

Komisja ta, po szczegółowym zbadaniu dzisiejszego zakładu wodociagu i systemu zaopatrzenia Warszawy w wodę, przedstawiła obszernie sprawozdanie, które było ogłoszone w r. 1880-ym w tutejszych gazetach.

W sprawozdaniu tem komisja wyjaśniła, iż działalność zakładu wodociagowego przy ulicy Dobrej w ówczesnym jego stanie (r. 1879) dochodziła do *maximum*, z wielkiem niebezpieczeństwem dla całości urzędzenia; że ta działalność już wtedy powiększoną być nie mogła, wszelkie zaś usiłowania rozszerzenia zakładu przez dodanie nowych maszyn parowych, komisja uważała za marnowanie grosza publicznego, tem mniej usprawiedliwione, że na budowę maszyn i filtrów niema miejsca w zakładzie.

Jako jedyny środek zaradzenia złemu, komisja doradzała najspieszniejsze wybudowanie nowego wodociagu w rozmiarach odpowiednich wielkości miasta, z uwzględnieniem potrzeb przyszłości.

Kierując się wskazówkami wspomnianej komisji, przedsięwzięte zostały wszelkie możliwe środki dla przyspieszenia budowy nowego wodociagu, ukończenie którego w roku przyszłym jest spodziewane, jak to każdy może się przekonać z postępu robót, prowadzących się obecnie na Koszykach i przy ulicy Czerniakowskiej.

W oczekiwaniu jednak ukończenia budowy nowego wodociagu, ustanowiona została komisja wodna, zadaniem której było zbadanie źródeł miejscowych

i w okolicy znajdujących się, z którychby Warszawa mogła być zasilana wodą. Za wskazówką tejże komisji odbudowano wiele studzien miejskich, zamieniając je na murowane, z należytem pogłębieniem ich do niższych warstw wodonośnych, jak również zbudowano kilka studzien nowych w miejscowościach bardzo ubogich w wodę do picia. Prócz tego, korzystając z bytności w Warszawie hydrognosty Wrschowetza i wskazania przez niego kilku żył wodnych, wywiercono trzy głębokie studnie od 120 do 300 stóp głębokości sięgające, dostarczające bardzo dobrej wody, obecnie zaś przystąpiono do budowy studni podobnej czwartej.

W artykule wspomnianym autor mówi o braku wody w ten sposób, jakoby wodociąg takowej wcale nie dostarczał miastu. Tak nie jest. Działanie wodociagu zmniejsza się wtedy, gdy jedna z maszyn się popsuje. Zepsucie reperuje się tak szybko, jak tylko można, dozwala i zwyczajnie wodociąg dostarcza miastu każdodziennie po 450,000 stóp kubicznych wody.

Rada autora, aby budować studnie artezyjskie, dowodzi, iż nie pojmuję on trudności, jakie zachodzą przy odszukiwaniu wody w głębi ziemi i jak długiego czasu na to potrzeba; co się zaś dotyczy propozycji rozwożenia wody w beczkach, to żaden zarząd miejski na świecie tem się nie zajmuje, i dziwnem się wydaje, aby mieszkańcy miasta ustawicznie oglądali się na władzę miejską i w niczem sami sobie nie pomagali.

Maszyny wodociagowe, jak dostarczały, tak i obecnie dostarczają po 450,000 stóp kub. wody w ciągu doby. Warszawa ma przeto tyleż wody obecnie, ile miała w r. 1879-tym; tylko wymagania są inne. Pozwolenia na połączenie rur prywatnych z miejskimi, w celu zaopatrywania domów w wodę rzeczną, nie są udzielane, poprzednio zaś dawane były z trudnością, tylko w razach wyjątkowych, kiedy do budowy nowego domu wody na miejscu nie było, z uprzedzeniem właścicieli, że wody brakuje, że mogą oni co najwięcej zaprowadzić studnie wodociagowe i przy zobowiązaniu ich, aby jaknajoszczędniej wody używali. Tymczasem panowie właściciele domów, nie bacząc na to, rozprawiali rury po piętach, urządzali wanny, pissoary, klozety, a nawet fontanny, krany uliczne do zlewania rynsztoków i krany do przepłukiwania prywatnych rur ściekowych, gdy przedtem zadawalniano się kranem podwórzym. Ze właściciele domów wynajmują mieszkania z wodociagami i każą sobie płacić za tę wodę, która zmarnowana za pośrednictwem dolnych kranów, nie może dosięgnąć pięt wyższych dla braku ciśnienia, któż temu jest winien jeśli nie sami właściciele? Podczas deszczów woda dochodzi pięt wyższych, podczas suszy i upałów jej nie ma; dowodzi to, iż użytkowanie wody w tej porze jest znacznie zwiększone.

Z powodu, że w lecie wody na piętach nie ma, autor wnosi, jako rzecz słuszną, aby opłata za wodę pobieraną nie była. Gdyby wodociąg nie funkcjonował, wniosek autora byłby racjonalnym. Ponieważ jednak zakład ten dostarcza miastu 450,000 stóp kub. wody na dobę, więc opłata za takową słuszenie kasie miejskiej się należy.

Wiadomo, że zakłady przemysłowe płacą za ilość wody konsumowanej mierzonej wodomiarami, więc gdyby wodociąg nie dostarczał im wody, nie wnosiliby żadnej opłaty, tymczasem takowa wynosi rocznie 15,400 rs.

Co się zaś dotyczy opłaty pobieranej z domów zaopatrzonych w krany wodociagowe, to ta wynosi rocznie rs. 35,000 i wypada, że za zużytą wodę w domach, po potrąceniu z ogólnej dostawy, ilości spożebowanej na użytek publiczny, jako to: do polewania alei i placów, do pożarów, czerpanej ze źródeł publicznych i skonsumowanej w zakładach przemysłowych, właściciele domów płacą za każde 100 stóp kub. ledwie 5 kop., t. j. 3 razy mniej niż np. w St.-Petersburgu, gdzie jednak na przeciążenie się nie żalą.

Wreszcie redakcja, znając moją troskliwość o dobro miasta, może być przekonana, że gdyby znalazł się jakiś praktyczny środek powiększenia ilości wody w mieście, to ja i zarząd miejski nie będziemy szczędzić trudów dla jego urzeczywistnienia, bez żadnych przypominań naszych obowiązków.

S. Starynkewicz

Kwestja felczerska.

Praktykowanie sztuki lekarskiej przez felczarów, nie posiadających odpowiedniego wykształcenia od dawna było i jest ciągle powodem zażaleń i bardzo słusznym wymagan, aby zdrowie ludzkie nie było porzucane na łaskę ludzi nieumiejętnych, którzy częstokroć szarlatanizmem usiłują sobie dodawać lekarskiej powagi.

Towarzystwo lekarskie warszawskie zbadało kwestję tę wszechstronnie i w najświeższym zeszycie swojego *Pamiętnika* ogłosiło w tej sprawie umotywowane wnioski, opracowane przez wybrany w tym celu komitet, a przez ogół Towarzystwa przyjęte.

Komitet Towarzystwa lekarskiego oparł swoje *desiderata* w kwestji felczerskiej na rozpatrzeniu się w obowiązujących pod tym względem rozporządzeniach rządowych, w instrukcji dla felczarów z r. 1838-go oraz w rocie przysięgi felczerskiej w r. 1848-m ustanowionej, jak niemniej na przejrzeniu prawodawstwa karnego przeciw bezprawnemu leczeniu.

Nadto za materiał do rozbioru służyło komitetowi 120 odpowiedzi lekarzy praktykujących w kraju na rozesełane okólnie zapytanie jak się na kwestję felczerską zapatrują.

Na podstawie tych wszystkich danych, komitet przyszedł do wniosku, przyjętego przez Towarzystwo lekarskie, iż za przykładem innych państw, należy znieść u nas szkołę felczarów i uchylić prawo wydawania dyplomów felczerskich, ażeby z biegiem czasu sama instytucja felczarów istnieć przestała.

Na motyw, które komisję i Towarzystwo skłoniły do przyjęcia tego wniosku, w zupełności zgodzić się można.

Szkoła felczerska daje swoim uczniom pewien pozor wykształcenia naukowego, pewne uprawnienie do czynności lekarskich, nie zapewniając im potrzebnych do leczenia wiadomości podstawowych, a tem samem tym, którzy chcą ten pozor wyzyskiwać, niezmiernie ułatwia zadanie. Dlatego we wszystkich krajach bardziej ucywilizowanych felczarów znieziono. Mieli oni niejaka rację bytu wówczas tylko, gdy liczba lekarzy była zbyt małą i pod każdym względem niedostateczną.

Nie poprzestając na tem, Towarzystwo lekarskie uznaje potrzebę przejrzenia i zaostreżenia ustaw karnych przeciw bezprawnemu leczeniu, ponieważ istniejące obecnie przepisy do ograniczenia nadużyć nie wystarczają.

W zamian za zniesienie instytucji felczarów Towarzystwo lekarskie proponuje ustanowienie w Warszawie i we wszystkich miastach gubernjalnych szkół dla kształcenia dozorców i dozorczyńnych, aby dostarczyć ludności dostatecznej liczby osób uzdolnionych do pielęgnowania chorych i spełniania zaleceń lekarza.

Na zarzut, iż projektowani dozorczy i dozorczyńnie staliby się tem samem, czem są dziś felczery, referat motywujący wnioski odpowiada uwagę, iż obawa ta jest nieuzasadnioną, albowiem sposób kształcenia dozorców zasadniczo różni się od programu nakreślonego dla felczarów, a mianowicie nie ma w nim punktów działalności wspólnych z czynnościami lekarzy.

Pozwolimy sobie w tem miejscu zrobić skromną uwagę, iż odpowiedź ta niezupełnie nas zaspakaja. Stanowisko dozorey lub dozorczyńni da się tak samo wyzyskać jak stanowisko felczera, z tą różnicą, że dozorca, kształcony inaczej, w niejednym wypadku chcąc poradzić choremu, mniej jeszcze będzie umiał

niż felczer, chociaż pod względem dozoru chorych będzie bardziej uzdolniony. Całkowitą tamę nadużyciom szarlatanów, obok zaostrożenia przepisów karnych położyć może tylko zorganizowanie taniej, bliskiej, dla każdego łatwo w każdym czasie przystępnej pomocy lekarskiej w całym kraju, dopóki bowiem tego nie ma, trudno się dziwić nie tylko felczerom, ale nawet ludziom, którzy szkoły felcerskiej nie kończyli, iż dają rady empiryczne, czasem pomocne, a czasem zabójcze oraz że rad tych nie zawsze udzielają bezinteresownie.

Uznaje też i Towarzystwo lekarskie, iż głównym zadaniem reformy powinno być zapewnienie odpowiedniej pomocy lekarskiej ludności wiejskiej przez stosowną organizację służby zdrowia i w tym celu proponuje urządzenie dostatecznej liczby szpitali gminnych oraz ustanowienie 320 posad lekarzy gminnych z placą po 1,200 rs. rocznie.

Koszta takiego urzędnika Towarzystwo popiera rachunkiem przybliżonym jak następuje:

Utrzymanie 130 nowych szpitali, które z 90-ma już istniejącymi dałyby 1 szpital na 10 mil kwadratowych, wyniosłoby 650,000 rs. a placę lekarzy gminnych 384,000 rs., co razem czyni mało co więcej niż milion rs. na rok, gdy obecnie na felczerów ludność wydaje najmniej półtora miliona rs. rocznie.

Rachunek ten pomimo dowolności cyfr zdaje się dosyć bliskim prawdy, to tylko można mu zarzucić, iż pieniądze, które obecnie ludność wiejska wydaje na felczerów, w przyszłości wydawałaby na dozorców i dozoreczynie, a choćby nawet ten nowy wydatek był mniejszy od obecnego, to jeszcze nie można przypuścić, aby ztąd powstała oszczędność wystarczająca na pokrycie kosztów szpitalnych i wynagrodzenie lekarzy gminnych.

Kwestja kosztów jednakże nie może obalić projektu Towarzystwa lekarskiego, jest bowiem rzeczą naturalną, iż pomoc lekarska lepsza musi być droższą, ważniejszą jest rozwiązanie pytania w jaki sposób ludność wiejska wypłacałaby ten milion rs. corocznie.

Projekt Towarzystwa radzi sumy potrzebne na wprowadzenie w życie takiej organizacji czerpać z funduszy rezerwowych gminnych, co zapewne byłoby wykonalne, prawdopodobnie więc i koszt utrzymania szpitali, oraz placę doktorów należałoby w odpowiednim stosunku rozłożyć na gminy Królestwa.

Jak widzimy z powyższego, referat Towarzystwa lekarskiego nie rozstrzyga ostatecznie wielu kwestyj, jest jednak głosem poważnego ciała naukowego, który posłużyć może za podstawę do dalszych w tym przedmiocie studiów, a zarazem jest wskazówką, iż t. zw. kwestja felcerska bez odpowiedniego zreorganizowania służby zdrowia i zapewnienia ludności wiejskiej taniej, bliskiej i w każdym czasie przystępnej pomocy lekarskiej, skutecznie rozwiązać się nie da.

K. W.

Henryk Laube.

Z Wiednia przynosi nam w tej chwili telegraf wiadomość o śmierci słynnego dramaturga i poety niemieckiego, Henryka Laube.

Sława jego licznych powieści, nowell, szkiców historyczno-politycznych, a wreszcie dramatów i komedyj nie przemknęła po za granicę ojczyzny; zna je świat ledwo z nazwiska, oprócz chyba pięknych dramatów „Struensee”, „Hrabia Essex” i „Uczniowie szkoły Karola”, tudzież polityczno-obyczajowej komedji „Złe języki”, osnutej na sensacyjnym wypadku samobójstwa jednego ze współczesnych ministrów austriackich.

Dramatyczna produkcja Laube — nawiasem mówiąc bardzo płodna — celowała wieloma zaletami, w liczbie których podnieść należy wyborną znajomość formy dramatycznej i tajemnic efektu, gruntowną znajomość osnowy dziejowej, dar słowa, zawsze pełnego polotu, a wreszcie gorące umiłowanie wielkich idei humanitarnych: prawdy, wolności i dobra.

Poeta we właściwym tego słowa znaczeniu, poetą inspiracji samorodnej, Laube nie był. Pomimo tego dramaty jego i komedje z powodu zręcznej i efektownej techniki, z powodów poruszania żywotnych hasel dziejowych i treściwej, plastycznej charakterystyki osób, utrzymują się w repertuarze niemieckim i zapewne nie rychło zeń ustąpią. Proroctwo to odnieść wypada szczególnie do „Uczniów szkoły Karola”, gdzie bohaterem jest młody Szyler, i do znanego z przedstawień na scenie warszawskiej „Hrabiego Essex”.

Za to niespożyte położył Laube zasługi na polu dramaturgji, jako historyk teatru (w kilku gruntownych dziełach) i jako dyrektor artystyczny sceny nadwornej w Wiedniu (od r. 1849—67) a następnie zgorzalego w r. b. „teatru miejskiego” (od r. 1872 do 1880).

Działalność jego w stolicy naddunajskiej stanowi kartę epokową w rozwoju współczesnej sceny niemieckiej. On to wykształcił całą plejadę artystów, którzy w ostatnim trzydziestoleciu byli chwałą teatru niemieckiego, jak Fichtner, Baumeister, Wagner, Sennenthal, Lewinsky, jak Fryderyk Gossman, Charlotta Wolter, Augusta Baudius (dzisiejsza żona poety i dyrektora „Burgu” Willbrandta) i mnóstwo innych. On stworzył nowoczesny repertuar niemiecki, poznajamiając ziomków z francuską literaturą dramatyczną, której elegancja, dowcip, subtelność i brawura formy ożywiły i wzbogaciły twórczość narodową w Niemczech na tem polu.

Henryk Laube urodził się synem murarza w Sprotawie, dnia 8-go września r. 1806-go. Rodzice zamierzali poświęcić go zawodowi teologicznemu, on jednak uczuł rychło, że piersi jego potrzebnym jest oddech swobodniejszy i już w r. 1831-ym wstąpił na niwę literacką. Odtąd rzucił się namiętnie w wir ówczesnych walk politycznych, w zapasy wykluwających się nowych idei społecznych i literackich, i z Karolem Gutzkowem stanął na czele ruchu znanego pod nazwą „Młodych Niemiec”.

Udział w ruchu umysłowym, który ta szkoła obudziła odpokutował Laube więzieniem w Berlinie i wygnaniem z Saksonji. W r. 1848-ym był członkiem parlamentu frankfurckiego; w roku następnym powołano go na kierownika wiedeńskiego „Burgu”. Z chwilą tą otwarło się dla Laube'go najodpowiedniejsze pole pożytecznej i twórczej działalności.

Do najcenniejszych utworów literackich i poetycznych zgasłego wczoraj mistrza sztuki scenicznej w Niemczech należą: romansy dziejotomowe „Der deutsche Krieg” (1865), tudzież twory dramatyczne: „Monaldeschi”, „Rokoko”, „Struensee”, „Die Karlschüler”, „Cato von Eisen”, „Graf Essex”, i „Böse Zungen”.

Zbiorowe wydanie dzieł Laube'go wyszło w 16-tu tomach w Wiedniu (1875—81).

Cześć szlachetnej jego pracy i obywatelskiej zasługe!

***

— 22 lipca (3 sierpnia) r. b., jako w dniu uroczystości Imienin Najjaśniejszej Cesarzowej Marji Teodorówny, obywatele m. Warszawy mogą przyozdabiać domy chorągiewami, a z nastąpieniem zmroku illuminować swoje posesje.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Dyrektorem departamentu ministerjum oświaty mianowany został inspektor okręgowy okręgu naukowego petersburskiego rz. r. stanu Aniczukow.

— Mosk. wiedz. donoszą, iż ministerjum dóbr państwa zamierza w nadchodzącym nowym roku szkolnym wydawać osobom prywatnym zapomogi na urządzenie niższych szkół rolniczych, oraz zamierza własnym kosztem urządzić kilka szkół rządowych, celem przygotowania zdolnych robotników gospodarczych.

— Z Petersburga donoszą, iż w kołach rządowych agituje się projekt utworzenia w okręgu naukowym warszawskim posad pomocników naczelników dyrekcji naukowych, według wzoru istniejącego już w okręgu wileńskim.

— Według Now. wrem., departament lekarski zabronił sprowadzać z zagranicy medykamenty patentowane, jeżeli każda oddzielna ich sztuka nie będzie zaopatrzona w opis szczegółowy części składających lekarstwo.

— Dzienniki petersburskie donoszą, iż ministerjum wojny wystąpiło do rady państwa z projektem nowych przepisów o poborze do wojska żołnierzy, pozostających w rezerwie armji.

— Przewóz chorych osób na kolejach żelaznych wskutek odezwy departamentu medycznego, podlegać będzie obostrzonemu warunkom. Osoby słabe, t. j. takie, które potrzebują w drodze opieki i pomocy, będą mogły jeździć w przedziałach ogólnych tylko w takim razie jeżeli posiadać będą świadectwa, iż nie są dotknięte chorobą zaraźliwą. Osoby dotknięte chorobami udzielającymi się, lecz nieepidemicznymi będą mogły jeździć tylko w osobnych przedziałach, zaś osoby słabe na choroby zaraźliwe epidemiczne wcale kolejami nie będą mogły być przewożone.

— Komitet zarządzający domem inwalidów dla osób służących na kolejach żelaznych, odniósł się do zarządu kolei w Królestwie, w celu zażądania list imiennych oficjalistów kwalifikujących się do umieszczenia w domu inwalidów.

— W dniu onegdajszym nadeszło z ministerjum komunikacji zatwierdzenie kwoty rs. 50,000 przeznaczonej na gratyfikacje dla urzędników zarządu kolei nadwiślańskiej.

— W zarządzie kolei terespolskiej odbyła się w dniu wczorajszym konferencja nad kwestjami, dotyczącymi się urzędników i oficjalistów tejże drogi.

— Krąży znowu wieść, jakoby Towarzystwo kapitalistów zagranicznych rozpoczęło starania o nabyć lub długoletnią dzierżawę Ciecchocinka (?).

— Na targu wołowym na Pradze rozpoczęto roboty około ustawienia dachów nad ogrodzeniami, w których pomieszczane są woły przeznaczone na sprzedaż.

— Ks. Roch Filochowski, kanonik archikatedry warszawskiej, znany pisarz ludowy i religijny, mianowany został sędzią surrogatem konsystorza warszawskiego.

— Zarządzający kasami pożyczkowemi dla rzemieślników, w cyrkulach IV-ym, V/VI-ym, VII-ym i VIII-ym p. Zaręba został na własne żądanie uwolniony od tego obowiązku a na miejsce tegoż powołano p. Dygata.

— Niespodziana sukcesja.

Donosiliśmy onegdaj o niespodziewanej sukcesji, jaka dostała się ubogiej służącej Anieli Bednarskiej, pozostającej w obowiązku u państwa Z., przy ulicy Wileckiej.

Chlebodawca jej p. Z. wyjechał już na Kaukaz z zebranymi dokumentami i plenipotencją, celem podniesienia spadku.

O ile dotychczas wiadomo, brat spadkobierczyni, Jan Bednarski, wyszedł z kraju w czasie kampanji krymskiej, w charakterze służącego, przy pułkowniku P.

Był to niezmiernie sprytny człowiek i jak się zdaje, robiąc rozmaite operacje handlowe doszedł do fortuny, wynoszącej około 100,000 rs.

Od czasu wydalenia się z kraju Bednarski (syn kominiarza z gminy Jeziora) dwa razy tylko dawał znać o sobie.

Pierwszy raz w r. 1858-ym pisał do matki z Tyflisu, donosząc, iż powodzi mu się bardzo dobrze, że jego pan oddał mu w zarząd folwark, ale on myśli wziąć się do handlu, posiada bowiem uskładany kapitał.

Drugi raz Bednarski pisał do siostry w r. 1865-ym i przysłał jej 100 rs., zawiadamiając, że wkrótce do kraju powróci.

Od tej pory żadnej wiadomości o nim siostra nie miała.

Jest to obecnie nie młoda osoba, liczy bowiem około 50 lat wieku, a niespodziany spadek nie tyle ją ucieszył ile oszołomił, zwłaszcza, iż jest przedmiotem licznych owacyj ze strony krewnych, którzy przedtem nawet znać jej nie chcieli...

Słucha ona we wszystkim swoich chlebodawców, u których już od lat 14-tu znajduje się w obowiązkach.

Kiedy p. Z. przed samym wyjazdem zaczął ją, co myśli robić z pieniędzmi, oświadczyła, iż nie chce przedsięwziąć bez porady swoich państwa...

— Szczególne spotkanie.

W tych dniach w jednym ze szpitali, w pokoju mieszczącym dwa łóżka, nastąpiło dziwne spotkanie.

Dwaj koledzy szkolni, którzy przebyli z sobą 7 lat na jednej ławie, nie widzieli się przez lat przeszło 20.

Nagle w jednym dniu obaj znaleźli się w szpitalu i los ich pomieścił w jednym pokoju...

Przypadkowe to spotkanie, co prawda szczególne, osładza im chwile cierpień.

— Także wynalazek.

Jeden z tutejszych zapalonych „preferansistów”, od pewnego czasu cierpiący na ubezwładnienie lewej ręki, w której nie mógł dogodnie trzymać kart, wymyślił przyrząd ruchomy w kształcie wachlarza na nożce, na którym ułożone karty, jak najswobodniej wyrzucać na stół można, a tem samem w zastępstwie ręki trzymać piki, trefle, kara i kiery!

Wynalazca, o ile wiemy, nie myśli się starać o przewilej wyłączności...

— Zmienna aura.

Po długotrwałych upałach temperatura ochłodziła się znacznie.

Wczoraj w południe termometr wskazywał zaledwie 14° R.

Samorodni meteorologowie zapewniają, iż w okolicach „musiał” spaść grad...

— Z Wisły.

Poziom Wisły szybko się podnosi.

Wczoraj po południu poziom wody doszedł do stóp 9-ciu.

Według wiadomości otrzymanych przez administrację żeglugi parowej woda lekko przybiera.

Berlinki przy pomyślnym wietrze żywo dążą w górę rzeki.

Ruch holowniczy jest bardzo nieznaczny, a liczba berlinek w przystaniach warszawskich niewielka.

= Konfiskata.

W dniu wczorajszym na wszystkich rynkach produktów spożywczych dopełniona została rewizja policyjno-sanitarna. Zmierzono i skonfiskowano: 18 garncy zafałszowanej śmietany, 65 funtów ryb nieświeżych, 135 funtów zepsutego mięsa i 270 funtów zgniłych lub niedojrzałych owoców. Przekupnie pociągnięci zostali do odpowiedzialności sądowej.

= Zuchwała kradzież.

Znaczną kradzież spełniono w dniu wczorajszym na stacji towarowej kolei wiedeńskiej.

Z rana zajechało na stację z trzema wozami kilku furmanów po cement przysłany dla kupca Mahonbauma. Zapytani o fracht furmani oznajmili, iż kupiec M. sam takowy przyniesie.

Magazynier, niepodjęwając nic złego, pozwolił zabrać cement.

Furmani, naładowawszy na wozy 29 beczek cementu, śpiesznie odjechali...

W kilka godzin potem przybyli furmani od kupca M., lecz dowiedzieli się, iż jacyś ludzie cement już zabrali...

Przekonano się, iż pierwsi byli poprostu złodziejami, gdyż kupiec M. zrana nikogo na stację nie wysłał.

Magazynier padł ofiarą oszustwa i z własnej kieszeni za swoją nieostrożność zapłacił przeszło 200 rs.

O spełnienie tej zuchwałej kradzieży podejrzani są trzej mieszkańcy gminy Czyste.

= Zniknięcie.

Jeszcze przed trzema dniami wyszła z domu Ludwika K., krewna państwa D. zamieszkałych na Podwalu i dotychczas nie powróciła.

Wszelkie poszukiwania nie doprowadziły do żadnego rezultatu.

= Zatrucie.

W dniu onegdajszym u państwa X. na Marszałkowskiej cała rodzina, złożona z ośmiu osób, raczyła się grzybami, które przysłali im kuzyni z okolic Mrozów.

Wkrótce po obiedzie dwoje najmłodszych dzieci poczęło się skarżyć na boleści, czem przerażeni rodzice wezwali natychmiast lekarza.

Zanim lekarz przyszedł wszyscy potrosze zaczęli ucuwać wielkie osłabienie.

W pierwszej chwili siostra pani X. sądziła, iż są to objawy choleryczne.

Przybyły lekarz, po zbadaniu, przekonał się, iż ma tu do czynienia z zatruciem grzybami.

Dzięki tylko rychłej a energicznej pomocy, wszyscy zostali szczęśliwie uratowani.

= Awanturnik.

Na Mariensztadzie na przechodzących małżonków P. napadł jakiś nieatrzeźwy człowiek i najprzód kobietę pchnął tak silnie, iż upadłszy straciła przytomność.

Następnie rzucił się na Mateusza P. i silnem uderzeniem zgruchotał mu ramię u prawej ręki.

Nędznik, zanim przybyła policja, zdołał bezkarnie umknąć.

= Poparzenie.

W dniu wczorajszym na Żelaznej spadło z wozu kilka butelek napełnionych kwasem siarczanym.

Gryzący płyn oblał powożącego Michała H., który uległ ciężkim poparzeniom na twarzy i obu rękach.

= Przejechanie.

W dniu wczorajszym o godzinie 6 i pół po południu na rogu Nowomiejskiej i Starego Miasta dorożkarz nr 72 najechał na przechodzącą przez środek ulicy siedmioletnią dziewczynkę Wiktorję Urbanowską.

Silnie pokrwawioną dziewczynę, ze złamaną lewą nóżką, odwieziono do szpitala Dzieciątka Jezus.

Winnego zatrzymano.

= Nagła śmierć.

W dniu wczorajszym na ulicy Czerniakowskiej Józef P., przybyły w odwiedziny do matki, nagle życie zakończył.

Przyczyną nagłej śmierci był aneurizm serca, na który P. cierpiał oddawna.

= Wypadki.

Na Koszykach Michał S. upuścił kawał żelaza, który przetrącił mu lewą nogę.—Na Bugaju pod nrem 7 Izrael Z. zraniony został w głowę przez Sruła L. tak ciężko, iż nieprzytomnego odwieziono do szpitala starozakonnych.

—Na ulicy Freta pod nrem 44 zapalili się nagromadzone w podwórzu beczki; ogień ugasili mieszkańcy.

= Wizytacja pasterska.

Z pod Józefowa nad Wisłą piszą do *Gaz. lub.*, iż JE. ks. biskup lubelski Wnorowski odbył niedawno wizytację parafij okolicznych.

W osadzie Opole JE. bawił dni trzy.

Do sakramentu bierzmowania przystąpiło 5,000 wiernych...

= Zapisy do szkoły.

Egzamina wstępne w gimnazjum męskim w Piotrkowie rozpoczęła się dnia 16-go sierpnia.

Miejsca wolne znajdują się w klasie przygotowawczej, czwartej, szóstej i ósmej.

Do klasy pierwszej, drugiej, trzeciej i piątej z powodu kompletu, nikt nie będzie przyjęty.

= Z Nowej Aleksandrii (Puław).

Koncert mający się odbyć w niedzielę zapowiada się nader pomyślnie.

Udział swój przyobiecał Aleksander Michałowski.

Fortepianu zaś Blüthnera udzieliła bezinteresownie firma Gebethnera i Wolfa.

Amatorzy i amatorki pod wodzą p. Zofji Borzymowskiej przygotowują się do godnego zaprodukcowania talentów...

Chodzi tylko o poparcie ze strony publiczności...

= Zabawa.

Z Ciechocinka donoszą nam, iż w ubiegły poniedziałek odbyła się tam świetna zabawa w śliskiej kółku inteligencji, goszczącej w tym sezonie.

Bal urządzono w sali hotelu Müllera.

Gospodyniami były panie D., hr. S., br. H., Si., marszałkowska Sz. z Litwy i Ka.

Królowa bału okrzyknięto panią P.

Ochocze tańce trwały do białego dnia.

W końcu bału powzięto myśl urządzenia wycieczki i zabawy z celem dobroczynnym.

Podobno myśl ta niebawem w czyn się zamieni.

= Ojco i mężobójstwo.

Korespondent nasz z Siedlec pisze co następuje:

W dniu 28-ym z. m. spełniono w Węgrowie straszliwą zbrodnię: syn z macochą w okropny sposób zamordowali męża i ojca.

Rzecz się miała w sposób następujący.

Przed kilkoma laty wzięty został do wojska jeden z mieszkańców Węgrowa, Antoni Kowalczyk, wysłany podówczas aż na granicę Chin, z kąd po upływie terminu służbowego powrócił do rodzinnego miasta.

K. znalazł w Węgrowie wiele zmian...

Matki już nie było, umarła, a ojciec ożenił się z drugą, bardzo młodą kobietą.

Między pasierbem i macochą zawiązał się występny stosunek, a ponieważ stary K. powziął jakieś podejrzenie, przeto, po wspólnej naradzie, postanowili go usunąć...

Sposobność do tego nadarzyła się szybko...

Obydwaj K. w pozorowanej komitywie wyjechali za interesem do Łozi, z kąd powracając, syn rzucił się na ojca i zaczął go dusić, dopóki stary nie popadł w omdlenie, które młody wziął za śmierć...

Przywiózłszy ciało ojca do Węgrowa w nocy, pasierb z macochą spostrzegli, iż mniemany trup daje znaki życia.

Zatkali przeto omdlałemu usta świeżym serem, na szyję zarzucili kawał postronka i — zadusili...

Po spełnionej zbrodni w wyrodnym synu ożwalo się sumienie, nie czekając więc ani chwili pobiegł do sędziego śledczego i opowiedział mu wszystko...

Nastąpiło aresztowanie obojga zbrodniarzy i odstawienie ich do Siedlec.

ZE ŚWIATA.

× Powrót z Batawji. Pod tym napisem czytamy w *Dz. pozn.* co następuje: „Liczna młodzież warszawska, która w roku 1882-im nieopatrznie porzuciła zajęcia celem szukania kariery w Batawji, obecnie powraca bez grosza wprawdzie, lecz z wielkim zasobem doświadczenia... Według jednego z wychodźców, uposażenie w służbie holenderskiej wiele pozostawia do życzenia, zmienny zaś klimat staje się powodem licznych chorób dla europejczyków. Młodzi awanturnicy siedzą obecnie na bruku, ponieważ porzucone przez nich posady, zostały już obsadzone. Jest to przestroga dla licznych aspirantów fortuny za morzem”.

× Po latach dziesięciu zebrali się w tych dniach w Krakowie, niezbyt licznie, pierwsi uczniowie założonej podówczas w tem mieście wyższej szkoły realnej, którzy w dniu 4-ym lipca roku 1874-go otrzymali świadectwa ze złożonych egzaminów dojrzałości. Spędzwszy dwa dni razem towarzysze szkolnej ławy, przyrzekli sobie spotkać się znów po latach dziesięciu, t. j. d. 4-go lipca r. 1894-go w Krakowie.

× Do zakonu! Królewski dyrektor muzyki Broer, długoletni nauczyciel śpiewu przy gimnazjum św. Macieja w Wrocławiu, wstąpił do zakonu jezuitów w Starejwsi w Galicji. Broer jest starcem 70-letnim. Krok jego, jak utrzymuje *Kur. pozn.*, wywołał w Wrocławiu wielką sensację.

× W Węgrzech w miejskim szpitalu obłąkanych w Mesdok posługacz zabił dębową pałąk świeżo przyjętego obłąkanego ormjanina. Człowiek ten oddawna już żywił nienawiść ku całej rasie ormjańskiej, za to, iż kiedyś przez armejczyków został obity.

× Miasteczko Aarnangen w Szwajcarii stać się ma wkrótce widownią procesu, wytoczonego kilku izraelitom o dręczenie zwierząt przy zabijaniu ich rytualnem przez rzezaków.

× Smutną rocznicę trzęsienia ziemi w Casamicioli obchodzono tam uroczystie. W punktach najbardziej dotkniętych na wspólnych grobach ustawiono ołtarze i odprawiano przy nich ofiary pańskie. Jeden z ołtarzy znajdował się na miejscu na którym zasypany został biskup Menella. Wiernym udzielono zupełnego odpustu. Obchód zakończyła procesja po mieście w której rodziny poległych ze wszech stron Włoch przybyły, wzięły udział...

× Paryż zyskać ma w roku przyszłym pierwszy teatrzyk letni (ogródkowy), połączony z huśtawkami, karuzelami, kregielnią, strzelnicą, krokiem i wszelkimi innemi błazeństwami.

× Matuzal indyjski. Wszystkie przykłady długowieczności, o których nam mówią tradycje, zaćmiewa Grathama radża, którego historję podają księgi święte indjan. Grathamaradża był królem, a zarazem świętym pustelnikiem... Królem został mając 2 miliony lat

wieku, następnie rządził 6,300,000 lat, poczem abdykował i prowadził przez 100,000 lat życie pustelnicze, którego na górze Asztapada dokonał. Księgi święte indyjskie nie podają niestety nazwiska domowego lekarza tego świętobliwego radży.

× Partja taroka w wagonie. Trzej podróżni jadący w jednym wagonie, dla zabicia czasu zabawiali się grą w taroka. Jeden z nich „kupił” właśnie trzy karty, gdy ukazał się konduktor i zażądał biletów... Pasażer machinalnie podał mu kupione karty, a konduktor odpowiadając na żart żartem wytloczył na nich regulaminową dziurkę. Gracze oniemieli... Dalsza gra stała się niemożliwą, bo innej talji kart nie było, a trzy zostały bardzo wyraźnie naznaczone! Aż nareszcie jeden z grających wpadł na myśl genialną, ażeby poprosić konduktora o podziurawienie pozostałych 51 kart... Tym sposobem gra poszła dalej, któremu zaś z podróżnych szczęście służyło... milczy legenda.

Na powodzian

(na natychmiastowe rozdanie żywności).

W. J. rs. 1, Konrad Zywald za pośrednictwem księgarni Gebethnera i Wolfa rs. 5.

— Złożyli w redakcji *Kurjera warszawskiego*:

Dla biura informacyjnego i nędzy wyjątkowej.

Nadesłane z Kijowa rs. 12, W. N. rs. 1.

Dla krawca z ulicy Kruczej.

Beziemiennie k. 30, M. P. rs. 3, M. Z. rs. 3 k. 30, urzędnicy III-go wydziału izby skarbowej warszawskiej rs. 3, T. k. 50, J. D. rs. 1 k. 50, Stanisław Prawdzic Cybulski rs. 1, M. K. rs. 3, beziemiennie rs. 1, A. k. 15, M. S. rs. 3, W. N. rs. 1, beziemiennie k. 50, beziemiennie rs. 1, Zofja J. rs. 1.

— *Schronienie nauczycielek* składa najgorętsz podziękowania i serdeczne „Bóg zapłać“ p. Poznańskiemu z Łodzi, za przysłanie sztuki kretonu i sztuki perkalu, również osobie młodej która beziemiennie złożyła łyżek 12 na rzecz Stowarzyszenia.

TELEGRAMY

„KURJERA WARSZAWSKIEGO”.

Lwów 1-go sierpnia.

Nad Brzeżanami (miasto w Galicji wschodniej, 12 mil od Lwowa, własność Potockich; *przyp. red.*) nastąpiło przerwanie chmury. Wzbrana woda przerwała groblę i zalała gościniec do Tarnopola. Powódź dotknęła 8 miejscowości, między temi najgroźniej Kąkolniki. Rzeka Lipa wzbiera bardzo gwałtownie.

Wiedeń 1-go sierpnia.

Jutro ogłoszono zostanie rozporządzenie cesarskie co do bezprocentowej pożyczki dla Galicji.

Wiedeń 1-go sierpnia.

W dniu dzisiejszym zmarł tutaj Henryk Laube.

Rzym 1-go sierpnia.

Miasteczko Pontecarlier, na wyspie Palmarji (w zatoce genueskiej; *przyp. red.*) zostało izolowane przez wojsko.

Wrona 1-go sierpnia.

Tutejsze seminarjum, wskutek wybuchłego w niem tyfusu, zostało zamknięte.

Londyn 1-go sierpnia.

Do *Timesów* telegrafują z Fu Czeu, iż tamże panuje panika między cudzoziemcami, którzy, obawiając się gwałtów ze strony chińczyków, gotują się do samoobrony; kobiety porzucają miasto; konsul francuski przenosi się na kanonierkę.

Petersburg 1-go sierpnia.

Rozkaz ministra komunikacji obwieszcza, iż rada ministerjum ma się składać z ogólnego zebrania oraz z dwóch wydziałów administracyjnego i technicznego, odpowiadających dwóm głównym rodzajom działalności ministerstwa. Ważniejsze sprawy, mające związek z interesami innych dykasteryj, będą decydowane przy współudziale ich przedstawicieli oraz przy współudziale osób uwierzytelnionych od ziemstw, miast, stanu kupieckiego, przedsiębiorstw dróg żelaznych lub żeglugi parowej i innych gałęzi przemysłu. Minister komunikacji wyjeżdża za granicę, czasowo zaś zarządzać będzie interesami ministerjum towarzysz ministra Hübbenet.

TELEGRAMY HANDLOWE

Berlin 1-go sierpnia, godz. 6 m. 23.

Słabym był w zasadzie, a szczególnie przy rozprzedaży czynności giełdowych, ustrój ogólny. Nieco później uspokajające wiadomości, co do stanu sanitarnego, pozwoliły wzmożyć się cokolwiek usposobieniu. Wartości spekulacyjne mocne, przy dążności zwykłej. Akcje kredytowe zyskały cztery marki. Wartości bankowe mniej chętnie kupowane. Kolejowe również nie zbyt dobrze. Francuzi słabiej przy stratach kursowych. Z rent obcych włoska i węgierska utrzymać się zdołały, inne zaniedbane. Wartości rosyjskie zaniedbane, jakkolwiek kursa mało różne. Ruble bez różnicy. Zyto w towarze gotowym o 1½ marki niżej, na dostawę, bez zmiany.

Berlin 1-go sierpnia, godz. 5 m. 10 po południu (notowanie urzędowe giełdy).

Bilety banku rosyjs. w tranz. natych.	204.30
Weksle na Warszawę	203.90
Weksle na Petersburg krótkoterminowe	203.40
Weksle na Petersburg długoterminowe	201.50
Bilety banku rosyjskiego na dostawę .	204.25
Wschodnia pożyczka II-ej emisji . . .	59.50
Akcie kredytowe	529.—
Listy zastawne serja I-sza	61.60
Weksle na Londyn krótkoter.	—.—
" " długoterminowe	—.—
Żyto z dostawą na jesień	147.—
Żyto na wiosnę	143.50

Petersburg 1-go sierpnia, godz. 7 m. — wiecz.

Weksle na Londyn	24½
Pożyczka premjowa I-ej emisji . . .	217
" " II-ej emisji	213½
Półimperjały	8.23

Różnica pomiędzy kursami przez powyższe telegrafy przyniesionymi a notowaniami dnia poprzedniego jest prawie żadna. W kursach weksli na Warszawę i Petersburg nie przenosi ona 10-iu fenigów na jedną lub drugą stronę. Również w wartościach rosyjskich nie ma jednostajności, jedne są nieco wyższe drugie nieco niższe. Dowodzi to tylko niezmienności sytuacji ogólnej, która przy wielkim braku działaczy giełdowych na polu walki doprowadza do tego, iż dążność jest niezdecydowana, a stosunek podaży do popytu mało określony i na każdą chwilę inny. Tak samo też dzieje się na giełdzie warszawskiej. W tych tedy warunkach nie innego spodziewać się nie można jak również bezczynności i bezzmienności kursów walut obcych przy niewyraźnym ich wahanu się. Kurs dnia poprzedniego były: 204.30, 204.25, 525, 148.50, 143.50.

J. W.

Gdańsk 31-go lipca 1884-go roku.

Pszonica cena najwyższa	—.—
" " regulacyjna bieżąca	7.87
" " na dostawę wiosenną	8.17
Żyto cena najwyższa za polskie	6.32
" " regulacyjna	6.26
" " na dostawę wiosenną	5.86
Jęczmień browarny	—.—
" " na paszę	—.—
Groch do jedzenia	—.—
" " na paszę	—.—

CENY ZBOŻA

dnia 1-go sierpnia 1884-go r. na stacji „Praga“ drogi żelaznej warszawsko-terespolskiej.

Pszonica: wyborowa 130—138, średnia 118—128, ordynaryjna 100—115.	
Żyto: wyborowe 105 — 107, średnie 98—101, ordynaryjne 94—96.	
Jęczmień: wyborowy 95—103, średni — — —, ordynaryjny — — —.	
Owies: wyborowy 102—105, średni 96 — 100, ordynaryjny 90—95.	
Gryka 90 — 96. Groch 100—115, — — —. Kasza jaglana: wyborowa 125—130, średnia 110—120, ordynaryjna 100—108.	

B. Werner et Comp.

Sprawozdanie z targu zbożowego na placu Witkowskiego dnia 1-go sierpnia 1884 roku.

Piątek—a więc ruch na targu zbożowym żaden. Dostawy, jak zwykle, skromne bardzo i do normalnych cen doprowadzić niemogące. Wystawiono ogółem na sprzedaż 200 korey pszenicy i 180 żyta, po większej części osi i w małych partyjkach.

W drukarni Kurjera Warszawskiego—Plac Teatralny nr. 473c (nowy 5).

Redaktor Wacław Szymanowski.—Sekretarz Redakcji Tadeusz Czapelski.—Wydawca Gustaw Gebethner.

Z próbek niewiele też przedstawiono, nie było bowiem kupujących.

Uspokojenie słabe dla pszenicy, bo i gatunki nie były świetne. Nowa trochę wilgotna stara zaś niebardzo kupować chcieli, poszukując wyborowej tylko, której nie było.

Placono za nową ciemnopstrą 8 rs., starą średnią dobrą 8.25 za korzec.

Żyto miało wprawdzie chętnych odbiorców lecz tylko w drobnych partyjkach na potrzeby danej chwili.

Ceny mocno się trzymały.

Placono 6.15 do 6.30, a nawet przy końcu czynności targowych za małą partyjkę wyborowego zapłacono 6.45.

Ceny tej jednak za normę brać nie można, gdyż kupowano z koniecznej potrzeby i tą małą partją jeszcze się paru kupców podzieliło.

Owsa około 120 korey w gatunkach dobrych a nawet wyborowych.

Cena 3.50 za korzec, a jeżeli zapłacono wyżej 3.75 to przy wymaganiu wyższej wagi.

Siana obfitość. Ceny niezmiennione.

Placono 40, 45 i 50 kop. za pud wedle gatunku.

Słomy również dużo.

Kupowano po 22½, 25 do 28 kop. za pud.

J. W.

WYKAZ DEPEZ

otrzymanych przez warszawską centralną stację telegraficzną w dniu 31-ym lipca roku 1884-go, a niedoręczonych adresatom z powodu niedokładnych adresów:

Wołowski,—Krzymuski, Marszałkowska 77,—Saul Szeinberg, Przejazd 13,—Suligowski, Grzybowska 36,—Maksymilian Małyński,—Berek Herman,—Arnold Ohrzing,—Wagner i Pankowski,—Techniczny warsztat, Senatorska 16.

Uwaga. Osoby, życzące odebrać którą z wyżej wymienionych depez, winny przedstawić stacji telegraficznej dowód legitymacyjny.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

— Panu J. R.—Wkrótce będzie. Musimy zawsze dawać pierwszeństwo rzeczom bieżącym przed kwestjami, które nie mogą się przedawnić.

— Ciekawej. — Hr. Malatesta na imię Zygmunt. Jest on synem hr. Franciszka i Doroty z ks. Jabłonowskich. Panna młoda nosi imię Emmy, rodzi się zaś z hr. Stanisława Platera i s. p. Marji z hr. Borchów.

— Panu M. B.—Nie interesujemy się zupełnie losami p. Mazurowskiej, występującej w Petersburgu w charakterze uczennicy Modrzejewskiej...

— **Przeglądu technicznego** zeszyt VII (lipcowy) wyszedł z druku i zawiera: Wiatraki, przez inż. techn. W. Wigurę.—O znaczeniu naprężeń (napieć) wywołanych działaniem sił prostopadłych do przekroju (c. d.), przez inż. K. Obrębowicza.—Najnowsze ulepszenia w budowie teatrów, przez bud. J. Heuricha.—Sprawozdanie z międzynarodowej wystawy elektryczności w Wiedniu 1883 r. VII. Różne przyrządy, przez W. Kozłowskiego, inż.—Krytyka i bibliografia i nowe książki niem. za maj 1884 r.—Przegląd wynalazków i celn. robót. Wiadukt w dolinie Trisana. Palenisko Heiser'a. Postępy w zakresie hutnictwa żelaza. Zastosowanie termometru do pomiarów hydraulicznych. Rozbiory gazu kominowego przez H. Witzbeka. Eliminacja, przez I. Piaseckiego. Sposób poprawnego polaryzowania soków buraczanych, przez St. Watraszewskiego. Sprawozdanie z czasopism cukrowniczych. Rozwój cukrownictwa w poznańskim.—Kronika. W sprawie popiersia s. p. Księżarskiego. Towarzystwo dozoru kotłów par. Przyrząd inż. Kosińskiego. Przedsiębiorstwo wigonij. Akademia umiejętności w Krakowie. Poszukiwania galmanu. Sala „Sokoła” lwowskiego. Przywoływacz Abakanowicza. Ze statystyki dróg niemieckich. Deszczomierze. Posąg bogini wolności. Nowy płyn ochronny. Dr. Hagen. Popiersie Ferstela.—Korespondencje. Bagno torfowe Niemce. Łomy bazaltu w Berestowie.

Trzy tablice rysunków.—Ogłoszenia zakładów fabrycznych, biur technicznych itd. (891)

— Zeszyt 231 **Niwy** wyszedł z druku i zawiera: I. O historii kościoła w Polsce. Przegląd najnowszych prac w tym przedmiocie, przez profesora Wincentego Zakrzewskiego.—II. Szparagi, przez profesora Józefa Rostafińskiego.—III. Szkoły ludowe w Galicji, przez dra W. Pilata.—IV. Przytulisko i Zabranka. Powieść i klechda karpacka, przez Stefana z Opatówka.—V. W sprawie niewłasnej. List do redakcji **Niwy** przez Kazimierza Waliszewskiego.—VI. Sprawy bieżące, napisał Choraży.—VII. Miscellanea. (887)

— **Ostrzeżenie!!!** — Niżej podpisany zawiadamia, jako zakład restauracyjno-wyszynkowy, znajdujący się przy stacji filtrów na Koszykach, ogłoszony wiadomością do sprzedania z ulicy Piwnej nr 17, jest moją własnością i takowy bez mojej wiedzy sprzedany być nie może, jak również na tenże długów zaciągać nie wolno na imię Bolesława Kosin-skiego.—**Bolesław Kosinski**, za rogatką Jeruzolimską nr 1. (2459)

LECZNICA PRYWATNA

przy ulicy Marszałkowskiej nr 28.

Od 9—10. Dr **Jagniątkowski**, choroby właściwe kobietom, codziennie.
Od 9—10. Dr **Wojcikiewicz Feliks**, choroby wewnętrzne, codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.
Od 10—11. Dr **Zawisza Konrad**, choroby wewnętrzne, codziennie.
Od 10—11. Dr **Piaszczyński Józef**, choroby oczów, codziennie.
Od 10—11. Dr **Strasburger Mieczysław**, choroby chirurgiczne i zębów, codziennie prócz niedziel i świąt.
Od 12—1. Dr **Groer Franciszek**, choroby właściwe kobietom, codziennie z wyjątkiem niedziel.
Od 11—12 Dr **Kosiewicz Antoni**, choroby gardła, krtań i jamy nosowej (laryngoskopia), codziennie z wyjątkiem niedziel.
Od 12—1. Dr **Saski Władysław**, choroby wewnętrzne, codziennie.
Od 1—2. Dr **Sieragowski Paweł**, choroby weneryczne i skórne, codziennie.
Od 1—2. Dr **Wróblewski Jan**, choroby uszne i chirurgiczne, codziennie.
Od 2—3. Dr **Sipniewski Władysław**, choroby właściwe kobietom, codziennie.
Od 2—3. Dr **Korniłowicz Edward**, choroby nerwowe i umysłowe, leczenie elektrycznością, w poniedziałki, wtorki, czwartki i soboty.
Od 2—3. Dr **Rosenthal Kazimierz**, choroby wewnętrzne i wieku dziecięcego, oraz szczepienie ospy ochronnej, codziennie.
Od 11—12. Dr **Heiman Teodor**, choroby uszne, codziennie.
Od 3—4. Dr **Jan Kleinadel**, choroby weneryczne i skórne, codziennie. —1497—

Rozkład jazdy na drogach żelaznych.

POCIĄGI	Odchodzą		Przychodzą	
	godziny i minuty			
Warszawsko-Wiedeńska:				
Pośpieszny 3 klasy	6	— rano	9 50	wecz.
Osobowy 3 klasy	11	10 rano	5 55	pi poł.
Osobowo-miejsc. 3 kl. do Piotrkowa	6 50	wiecz.	10 10	rano
Powyższe pociągi łączą się z drogą łódzką				
Kurjerski 2 klasy	9 15	wiecz.	6 15	rano
Warszawsko-Bydgoska:				
Kurjerski 2 klasy	3 15	po poł.	2 35	po poł.
Osobowy 3 klasy	7	— rano	10 35	wiecz.
Osobowo-miejscowy 3 kl. do Kutna	4 40	po poł.	8 25	rano
Warszawsko-Terespolska:				
Pocztowy 3 klasy	3 50	po poł.	1 49	po poł.
Osobowy 3 klasy	8 15	rano	7 48	wiecz.
Osobowo-towarowy 3 klasy	10	— wiecz.	8 13	rano
Osobowo-miejsc. 3 kl. do Mrozów	5 30	po poł.	9 18	rano
Warszawsko-Petersburska:				
Kurjerski 2 klasy	10 13	rano	7 43	wiecz.
Osobowy 3 klasy	6 48	wiecz.	3 33	rano
Pocztowy 3 klasy	11 38	wiecz.	9 8	rano
Nadwiślańska do Kowla:				
Pocztowy	3 40	po poł.	2	— po poł.
Osobowy	8	— wiecz.	8 12	rano
Osobowy do Lublina	7 45	rano	10 54	wiecz.
Nadwiślańska do Mławy:				
Pocztowy	6 50	wiecz.	10 43	rano
Osobowy	9 20	rano	8 17	wiecz.
Osobowo-miejscowy do Nowo-Georgiewska	4	— po poł.	9 18	rano

Pociągi spacerowe.

a) w każdą niedzielę i święto:

Do **Skierniewic** oraz stacji i przystanków pośrednich, pociągami odchodzącymi godzinie 6-ej, 7-ej i 10-ej rano, oraz o 3-ej m. 15 po południu. Powrót tylko oddzielnym pociągami, przybywającym do Warszawy o godzinie 11-ej m. 5 wieczorem.

Do **Mrozów** oraz stacji i przystanków pośrednich, osobny pociąg wychodzący z Pragi o godzinie 9-ej minut 50 rano, a powracający na Pragę o godzinie 9-ej minut 59 wieczorem.

Do **Nowogeorgiewska** (Modlina) i stacji pośrednich, pociąg osobny, wychodzący z Warszawy o godzinie 7-ej m. 45 rano, powracający o godzinie 10-ej minut 54 wieczorem.

b) w każdą sobotę i w przeddzień każdego święta:

Do **Ciechocinka**, wyjazd każdym pociągami kolei bydgoskiej, powrót w poniedziałek lub nazajutrz po święcie, również każdym pociągami.

— **Statki parowe** odchodzą z Warszawy do Płocka codziennie (oprócz niedziel) o godzinie 9 z rana. — Z Płocka do Warszawy codziennie (oprócz poniedziałku) o godzinie 8 z rana. — Z Nowej-Aleksandrii (Puław) do Sandomierza w poniedziałki, środy i piątki o godzinie 5 min. 30 z rana. — Z Sandomierza do Nowej-Aleksandrii (Puław) we wtorki, czwartki i niedziele o godzinie 7 z rana. U W A G A. Bilety spacerowe do spotkania statku idącego z Płocka po rs. 1 od osoby.

— **Statek „Zefir“** kursuje, utrzymując stałą komunikację pomiędzy Nowo-Aleksandrią (Puławami) a Sandomierzem. Odpływa z Nowej-Aleksandrii w niedziele, wtorki i czwartki o godzinie 5-ej z rana; z Sandomierza zaś z powrotem w poniedziałki, środy i piątki o godzinie 7-ej z rana.

Дозволено Цензурою—Варшава 21 Юли (2 Август) 1884 r